

LBRIS

We know
books

FLORENCE L. BARCLAY

STEAUA MAGILOR

Traducere de **VERONICA ETTERLE**

EDIȚIA A III-A

EDITURA ORIZONTURI

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BARCLAY, FLORENCE L.

Steaua magilor / Florence L. Barclay ; trad. de Veronica Etterle. -

Ed. a 3-a. - București : Orizonturi, 2022

ISBN 978-973-736-517-0

I. Etterle, Veronica (trad.)

821.111

Corectură: ANCA HALDAN

Copertă: TATIANA DANIELA POPESCU

Toate drepturile acestei ediții aparțin Editurii ORIZONTURI

Editura ORIZONTURI – București

Bdul Libertății nr. 4, bl. 117, et. 7, ap. 20

telefon: 021.3177679, 0744531333

e-mail: orizonturi@editura-orizonturi.ro

www.editura-orizonturi.ro

Tipar: ARTPRINT

E-mail: office@artprint.ro

I

David Rivers închise Biblia și o lăsă să alunece într-un buzunar interior al hainei sale, apoi, cu mintea liberă, se lăsă pe spate, sprijinindu-se de speteaza fotoliului. Redactarea predicii sale de seară era terminată. Ultima frază răsunase cu o clipă înainte în liniștita odaie de lucru, așa cum o va auzi și mica adunare de credincioși întruniți în umila biserică a satului, ca de obicei pe jumătate goală. Ca și tânărul David de odinioară, care se opri pe malul unui torent pentru a-și alege cinci pietre lustruite cu care-și încărcă praștia înainte de a merge să-l înfrunte pe campionul filistenilor, David Rivers simți cum izvorăște în sufletul său voința de a-l învinge pe noul Goliat al neatenției și al nepăsării la enoriașii din Brambledene, obiceiul lor tradițional de a nu asculta vocea preotului și nici de a-și bate capul cu mesajul pe care el îl împărtășea. Adunarea credincioșilor din acest mic târg din Hampshire, unde de cinci săptămâni David Rivers slujea de „*locum tenens*” al preotului absent, se compunea numai din câteva familii de fermieri înstăriți și de agricultori, veniți la biserică din obișnuință sau poate pentru că, localurile de consumație fiind închise, biserica rămânea, duminică seara, singurul lăcaș luminat și încălzit, deschis tuturor. Mai erau câțiva bătrâni și câteva bătrâne, presărați pe ici, pe colo, și un anumit număr de reprezentanți ai tinerimii locale, băieți și fete, cu mult mai ocupați cu ei înșiși decât cu ritualurile la care se presupunea că iau parte. Cei doi epitropi, înstăriți, grași, roșii la față, ocupau primele bănci într-o parte și în alta a stranei: domnul epitrop Jones la dreapta, domnul epitrop Smith la stânga. Prestigiul pe care îl conferea situația lor oficială se revărsa asupra persoanei respectivelor soții, pompos așezate fiecare alături de soțul ei; în zilele de chetă, când epitropii străbăteau umăr la umăr tinda bisericii pentru a-i

prezenta părintelui cutioara conținând suma strânsă, nevestele lor erau cuprinse de un sentiment de mândrie pe care obișnuința nu-l dilua. Domnul episcop Jones se înclina atunci când încredința cutioara preotului, domnul episcop Smith rămânea însă înțepenit în poziția de drepti, considerând că tot ceea ce aduce a închinare în fața altarului este un început de idolatrie. Părerile în această privință erau împărțite și dădeau naștere la discuții. Doamna Smith, în ce o privea, admira salutul domnului Jones și găsea că soțul ei, din pricina unei trăsnăi a lui, se purta ca un om rău crescut; cu toate acestea, doamna Smith n-ar fi mărturisit nimănui pe lume această opinie, pe care o ascundea până și celei mai bune prietene ale ei, miss Fike, modista, care fusese la Paris și cunoștea lumea. Venerabilul preot, părinte al enoriașilor săi, se înclina întotdeauna primind colecta din mâinile episcopilor, dar, după părerea tuturor, părintele care-i botezase, îi confirmase, îi căsătorise, îi îngropase pe toți de cincizeci de ani nu putea să săvârșească vreo greșală. „Părintele a spus” pecetluia o sentință fără drept de apel. Inimile enoriașilor săi erau cu el din clipa în care părul său alb și fin, gura-i plină de seninătate se iveau deasupra pernei de catifea roșie așezate pe marginea amvonului și inima enoriașilor continua să fie cu el până la ultimul cuvânt al prediciei, fără ca să-i treacă prin minte vreunua dintre ei să caute să înțeleagă ceea ce le auzeau urechile. Așa că fiecare, după vârstă sau după fire, își petrecea vremea prediciei moțând, agitându-se sau gândindu-se la treburile sale, până în clipa în care binecuvântarea îi făcea pe toți să îngenuncheze și acordurile stridente ale orgii îi trimiteau virtuoși și mulțumiți către masa de duminică seară.

În atmosfera aceasta de apatie pioasă, se ivi David Rivers, aflat în concediu de convalescență, venit din Africa centrală. Înflăcărat de o pasiune mistică, crezând din suflet în mesajul divin pe care-l împărțasea altora, Rivers era obișnuit cu adunări de credincioși pentru care tot ce le spunea el era ceva nou, oameni însetați de cuvinte sfinte și care, odată ce

primeau legea cea nouă, preferau să fie îngropați de vii sau să fie legați de un stâlp și dați pradă focului decât să renege învățătura pe care le-o comunicase el.

Prin ce împrejurare acest profet tânăr, cu inima cuprinsă de flăcări, eșuase în apele adormite ale unui sat din Hampshire? Pustiul deșertului și apele repezi ale Iordanului sunt prin veacuri cadrul care i se potrivește lui Ioan Botezătorul. Iată însă că noul Ioan debarcă în Hampshire în urma unui regretabil eveniment. Gripa, care nu respectă pe nimeni, îl lovi și pe venerabilul preot titular al parohiei locale. La început, colegii din împrejurimi au venit în ajutorul confratelui lor, dar, după ce doctorii au hotărât că numai șase săptămâni de odihnă desăvârșită și o schimbare de aer îi vor asigura vindecarea, preotul publică în jurnalele religioase un anunț prin care cerea un „*locum tenens*”. Condițiile oferite îi atraseră atenția lui David Rivers, care, ieșind din spital și trebuind să plece în Africa imediat după Anul Nou, se întreba tocmai cum va izbuti să rezolve problema de a-și strânge fondurile necesare pentru completarea echipamentului său. Soluția căutată părea că i se oferă; răspunse, așadar, ofertei și, chiar a doua zi, primi o telegramă prin care era poftit la o întrevedere la Brambledene.

O reciprocă simpatie îi legă îndată pe cei doi oameni: bătrânul cu părul alb, prietenos și politic în același timp, îi aminti lui David Rivers de tatăl său, mort în floarea vârstei și plâns de toată lumea, iar tânărul entuziast, cu figura palidă de ascet, cu ochi profunzi și strălucitori, făcu să vibreze în inima blândului părinte o coardă de multă vreme uitată: tânărul misionar îi păru a fi încarnarea a ceea ce ar fi putut fi el însuși, dacă ar fi ales o cale mai puțin plăcută, mai aspră, care i se oferise atunci când, cu cincizeci și nouă de ani mai înainte, se găsise și el la răscrucea destinului său. Nobilul ideal al tinereții, uitat de mult, se întrupa în ochii săi în persoana lui David Rivers. Acum era prea târziu pentru a regreta idealul uitat, dar, ca un omagiu acordat amintirilor, părintele dublă

retribuția pe care avea de gând să i-o ofere înlocuitorului său și îl dădu pe David în grija Sarei Dolman, credincioasa sa menajeră, obligând-o, dacă tânărul ar părea obosit duminică, după o zi încărcată, să-i ofere o sticlă din cel mai bun cherry. Și să spunem aici, pentru a respecta adevărul, că fără îndoială David părea obosit după o zi de muncă, dar vechiul sherry fu refuzat întotdeauna cu multe mulțumiri. Împrejurarea de a trăi în mod obișnuit în mijlocul triburilor sălbatice din Africa centrală modelează corpul pentru sobrietate și îl face nepăsător la desfătările indispensabile muritorilor de rând. Cu toate acestea, David folosea cu plăcere imensul fotoliu din piele al preotului și se simțea bine în camera lui de lucru căptușită cu lemn de stejar și umplută cu cărți; îi plăcea atmosfera ei de calm scolastic, potrivită meditației.

Ultima duminică a oficerii temporare a lui David Rivers cădea din întâmplare în ajunul Crăciunului. Vremea era minunată, o frumoasă zi de iarnă; în dimineața aceea, David se îndrepta spre biserică și fiecare ramură, fiecare frunză de iederă sau de ilice scânteia în soarele de iarnă, iar potecile erau albe și înghețate, pietruite cu diamante nenumărate. O veselie negrăită părea că plutește în aer. Clopotele, de aproape și de departe, răsunau voioase. Suflul misterios al Crăciunului stăpâna pământul. „Un prunc ni s-a născut, un fiu ni s-a dăruit”, repeta David, mergând în ritmul versetului. Se scurseseră cinci ani lungi de la ultimul său Crăciun în Anglia; în gând, David evoca deosebirea dintre această strălucită atmosferă de ger și aceea a mlaștinilor pline de țânțari din Africa îndepărtată. Senzația neobișnuită de forță și de vigoare care-l stăpâna îl făcu să se gândească, nu fără un fior, la groaznica descurajare și la slăbiciunea de moarte care însoțesc malaria. Dar, îndată, sub imboldul vocației, avântul său renăscu, gata de jertfă. Biserica satului, în dimineața aceea plină de bucurie, era împodobită cu ghirlande de brad și cu verdeață; eforturile reunite ale familiilor Jones și Smith, în cursul săptămânii ce trecuse, avuseseră ca rezultat întocmirea mai multor sute de metri de ghirlande de frunze. Sâmbăta,

tot tineretul disponibil venise să dea o mână de ajutor; iar miss Fike, al cărei gust era atât de prețuit, își dădu și ea concursul. Învățătoarea de la școală, o persoană gălăgioasă și neastâmpărată, cu mai multă energie decât tact, își luă sarcina să discute în contradictoriu cu miss Fike și să ia pe rând partea familiei Jones sau a familiei Smith, când se ivea vreun punct nelămurit. Vesela societate aduse în cele din urmă ghirlandele cele mai lungi din localul școlii în cel al bisericii, unde așteptau, pregătite dinainte, coșulețe umplute cu ilice și cu iederă, bucăți de stofă roșie și de bumbac alb și o grămadă de cuie cu ciocanele respective. În cursul după-amiezii de sâmbătă și seara, decorarea bisericii progresă cu atâta vigoare încât duminică dimineața, când David ieși din altar, abundența ornamentală era atât de mare că patrafirul său se agăța la fiecare pas de rămurele de brad. Până și cadranul familiar al vechiului orologiu, așezat într-o galerie în fața altarului, era împodobit cu o coroană de brad și de vâsc; coroana alunecase ușor într-o parte, împrumutând obișnuitului aspect plat al vechiului orologiu o aparență fantezistă, pe care o contrazicea, totuși, tic-tacul său monoton și regulat. Mai mult, în partea de jos a acestei coroane, pe sub care fiecare intra în biserică, trebuia să treacă neapărat, deoarece Tom Brigg, fiul doctorului, băiat frumos și farseur renumit, agățase pe ascuns o ramură de vâsc. Această glumă, la care tot tineretul era complice, dădu naștere la atâtea înghionteli, la atâtea șoapte și ocheade către orologiu încât David își consultă ceasornicul de buzunar întrebându-se dacă nu cumva rămăsese în urmă. Predica pe care o ținu în dimineața aceea de duminică i se păru lipsită de interes. Textul pe care îl avea în față, intens, cu litere de aur pe un fond cărămiziu, spunea: „Emanuel Dumnezeu cu noi”, dar nimeni nu păru că s-ar fi înfiorat odată cu el la auzul acestor cuvinte; David le citi de două ori, încet și limpede, și pe urmă început să comenteze acest nume minunat:

– Emanuel, spuse el, nu a fost niciodată numele lui Iisus pe lume, nici poporul său nu l-a numit astfel.

La auzul acestor cuvinte, doamna Smith ridică sprâncenele și începu să-și răsfoiască pe nerăsuflăte Biblia.

Încurajat de această neobișnuită dovadă de atenție, David Rivers se aplecă peste marginea amvonului și încercă să facă să pătrundă, fie și într-un singur creier, o idee care în ajun i se păruse nouă și care îl preocupa de atunci.

– Numele de Emanuel, reluă el, care e folosit atât de mult la decorarea bisericilor în aceste zile, nu se găsește decât de trei ori în Biblie; de două ori în Vechiul Testament, o dată în Noul Testament. Să ne gândim la profeția lui Isaia, citată de Sfântul Matei. „Iată, o fecioară va da naștere unui fiu, care va fi numit Emanuel, adică Dumnezeu cu noi”. Textul ebraic este aici precis: „Tu, fecioară, îl vei chema Emanuel”. Aș vrea să vă dați seama că acesta era numele pe care urma să-l dea mama regelui nou-născut, copilul din Betleem, fiului din casa Nazarineanului. Prezența lui Emanuel însemna pentru această umilă inimă de mamă „Dumnezeu cu noi”. Dacă acum vreți să găsiți numele nostru pentru El – continuă David, băgând de seamă că doamna Smith, cu toate aceste lămuriri, răsfoia mai departe paginile Bibliei sale –, aruncați o privire asupra mesajului pe care îngerul îl împărtăși lui Iosif (versetul 21, Matei, I): „Și ea va da naștere unui fiu și tu îi vei da numele de Iisus, căci el va mântui poporul de păcate”. Acest nume e pomenit de nouă sute șase ori în Biblie. Nu putem să verificăm acum acest lucru – adăugă el, privind cu îngrijorare paginile pe care doamna Smith le răvășea mereu –, dar putem noi să fim siguri că am captat în sufletul nostru harul și binecuvântarea acestui nume, care este pe deasupra tuturor numelor? Acesta este secretul păcii și puterii noastre. Acesta va fi cuvântul care ne va îngădui accesul în Ceruri. Emanuel era numele mamei sale pentru El. Când l-au culcat în staul, în jurul căruia animalele blânde rumegau în tăcere, surprinse de întrebuintărea care se da ieslelor, în care de obicei ele își mestecau hrana, în staul era „Dumnezeu cu noi”. Și când, așezată pe un măgar,

mama își strângea la piept copilașul, în timpul fugii nocturne în Egipt, ea murmura: „Emanuel, Emanuel, Dumnezeu cu noi în fuga și în primejdia noastră!” În casa tâmplarului din Nazaret, în mijlocul încercărilor unei vieți mizere, copilul era întotdeauna răbdător, blând, inteligent, ascultător de părinți și totuși oferindu-i mamei sale prilejuri de a se minuna și de a medita. Adesea, într-un avânt de adorare, ea șoptea: „Emanuel. Dumnezeu cu noi!” Aici, David făcu o pauză, dar privilegiile-i căutară în zadar un răspuns la înfiorarea sufletului său.

– Ah!, spuse el foarte încet și cu o voce mișcată, dacă băiețașii din satul vostru ar putea da naștere unor sentimente asemănătoare în sufletele mamelor lor! Dacă ascultarea lor cuminte, dacă inima lor bună, dacă iubirea lor duioasă ar putea să le facă pe mamele lor să spună: „Văd viața lui Iisus în viața băiețașului meu; cu adevărat când el este acasă, iubirea de Dumnezeu se simte pretutindeni; cu adevărat el este Emanuel, Dumnezeu cu noi!”

.....

– Ce voia să spună adineauri tânărul preot, întrebă într-o doară doamna Smith, așezată în capul mesei de duminică, atunci când voia să ne interzică numele de Emanuel? Mi se pare că, dacă ar rămâne mai multă vreme la noi, ne-ar distruge toată Biblia!

Domnul episcop se ocupa cu repartizarea respectabilei fripturi de vițel destinate în fiecare duminică numeroasei sale familii; din fericire, tocmai se îngrijea de propria-i porție, altfel doamna Smith n-ar fi avut timp să-și termine fraza.

– Acești tineri mă fac să-mi pierd răbdarea, strigă el îndată ce putu să vorbească, dumnealor sabotează credința strămoșească, schimonosind vechea noastră Biblie englezească în evreiește și în grecește, pentru a se împăuna cu știința lor și a-i lăsa cu gura căscată pe oamenii din popor; aceasta se cheamă critică savantă; eu o numesc însă nerușinare.

Cât despre David, cu cât se gândea mai mult în timpul mesei sale singuratice, cu atât avea impresia că predica sa

răsunase în pustiu. Cu toate acestea, își prepară subiectul pentru predica de seară cu aceeași îngrijire, ba chiar cu o nemărturisită plăcere la gândul că poate va avea, aproape sigur, un ascultător a cărui pătrundere va putea să-i înțeleagă ideile și sentimentele, un ascultător pe al cărui suflet era hotărât să-l cucerească.

Privind cu un surâs focul voios care trosnea în cămin. David își spuse, anticipând bucuos: „*Doamna necunoscută* va veni cu siguranță”.

II

Mai era o oră și jumătate până la plecarea la biserică. David resimțea o mulțumire adâncă pentru că nu mai avea nimic de făcut și putea să se încălzească în liniște, cu gândurile rătăcind prin minte, în vreme ce afară zăpada de Crăciun cădea cu fulgi mari, iar amurgul trimitea la culcare toată natura.

„Da, *doamna mea necunoscută* va veni“, își spunea David Rivers, „dacă nu cumva ninsoarea aceasta nu o va împiedica”. În memorie, i se înfățișau scene recente. Pe necunoscută o văzuse în a doua duminică a serviciului său la Brambledene. Apatia de moarte a enoriașilor locali începuse să-i diminueze entuziasmul. Cum nu mai predicase de atâta vreme în engleză, David crezu că e bine să-și scrie predica. Experiența aceasta se dovedi nefericită, din mai multe motive. Doamna epitrop Jones și doamna epitrop Smith – persoane îndeajuns de simpatice în cadrul preocupărilor lor domestice – păreau că au de gând să sublimeze însemnătatea slujbei bărbaților lor luându-se la întrecere în fiecare duminică prin producere de zgomot și de şușoteală. Aceste respectabile doamne executau un fel de duet: dacă doamna Jones își lovea una de alta brațările, îndată doamna Smith făcea să foșnească fustele sale de mătase. Când această mică întrecere avu loc pentru prima dată în timpul predicii, David,

contrariat, întoarse capul, pierdu șirul lecturii și suferi un adevărat chin până când izbuti să-l regăsească.

Pe urmă își dădu repede seama că, din clipa în care cobora ochii pe manuscris, pierdea orice stăpânire asupra ascultătorilor săi. După ce încercă și metoda „notelor”, care însemnă un nou eșec, David se resemnă să vorbească liber, după cum se obișnuise în Africa.

În seara celei de-a doua duminici, se urcase în amvon trist și descurajat. Dimineața, se ciorovăise cu copiii din cor: micii Jones și Smith se sileau să cânte unul mai tare decât altul; până la urmă, nervii lui David nu mai putură suporta hărmălaia, așa că tânărul preot ridică mâna și spuse pe un ton poruncitor: „Tăcere!”. Rezultatul fusese jalnic și bietul David ar fi vrut să se întoarcă pe loc în pădurile Africii; iată de ce începu lectura slujbei de seară cu o voce lipsită de căldură.

În timp ce se cânta primul psalm, ușa din fundul bisericii, în fața căreia cădea o perdea de catifea verde, se deschise încet, o femeie înaltă intră, închise ușa fără cel mai mic zgomot și rămase o clipă nemișcată sub galerie; bătrânul paraciiser, Jabez Jones, după ce întoarse capul, se ridică în grabă și o însoți ceremonios pe enoriașa întârziată până la o bancă rezervată încărcată cu perne și așezată lângă amvon.

Această apariție neașteptată deșteptă un interes vizibil, se schimbară șoapte și înghionteli, iar cântecul deveni mai puternic.

Impresia de care fu cuprins David era aceea a unei prezențe de liniște și de blândețe, necunoscuta străbătuse biserică pe tăcute, răspândind împrejurul ei un parfum ușor de violete. Totul părea mângâietor în înfățișarea ei: blana, mantia de catifea și ochii săi cenușii pe care-i acoperea o pălărie de culoare închisă. Impresia următoare fu diferită. Nou-venita îl privea cu o expresie de curiozitate amuzată. Privirea ei era vioaie și pătrunzătoare; buzele-i, strânse cu hotărâre, și bărbia-i, albă ca marmura, mărturiseau un temperament voluntar. Ea își opri cu atenție ochii asupra lui vreme de

câteva minute și David avu intuiția că serviciul divin îi era cu totul străin. Minte-a-i era în altă parte. David nu știa cu ce scop venise această femeie la biserică, dar, oricum, nu venise să se roage.

Când tânărul misionar începu însă să predice, cuceri îndată atenția necunoscutei. După ce David pronunță prima frază, ea ridică ochii dintr-odată, cu o licărire de interes în ei. Pe urmă, cu toate că privea în jos cu încăpățănare, întorcându-se chiar puțin într-o parte, sprijinită de o coloană de piatră, David simțea, totuși, că ea îl ascultă. Din clipa aceasta, predicile sale au fost pregătite cu intenția mai mult sau mai puțin conștientă de a zgudui sufletul blândeii *doamne necunoscute*.

Nu se simțea atras de frumusețea ei. De multă vreme, se obișnuise cu ideea de a rămâne celibatar. După părerea lui, un om cu inimă nu putea numai pentru folosul lui să îngăduie unei femei să ia parte la primejdiile și la lipsurile pe care le suferise el. Cinci ani fuseseră de-ajuns pentru a mina robusta lui constituție, încât prezența unei femei n-ar fi însemnat decât încă un mormânt singuratic în jungla africană.

David avea intenția fermă de a nu se abate niciodată de la această hotărâre. Devotamentul pentru misiunea sa îi umplea inima. Enoriașii săi erau și copiii săi. Așa încât nici cel mai mic element romantic nu intră în gândurile sale cu privire la femeia care, în fiecare duminică seară, sprijinită de o coloană de piatră, îl asculta cu atenție.

Cine era și de unde venea habar nu avea și nici nu încerca să afle. Prefera ca ea să rămână *doamna necunoscută*. După prima ei apariție la biserică, bătrânul paracliser Jabez Jones intră în paraclis după terminarea slujbei și începu o pantomimă de ocheade, de semne din cap și de semne cu degetul cel mic peste umăr, însoțite de sunete nearticulate. Pe urmă, neprimind niciun răspuns de la David, nu se mai putu stăpâni și spuse:

– Pe legea mea, părinte, cred că dumneaei n-a mai intrat în biserică de când avea...

David se întoarse brusc spre bătrânul paracliser:

– Jones, spuse el sever, niciun enoriaș nu trebuie să fie subiect de discuție aici... Taci din gură, te rog. Dă-mi registru.

Bătrânelul murmură ceva neînțeles în legătură cu preotul titular și cu tinerii parveniți și bietul David își făcu încă un dușman la Brambledene.

De aici înainte, David nu mai avu prilejul să o vadă sosind pe *doamna necunoscută*; în duminicile următoare, ea era întotdeauna prezentă la locul ei când tânărul preot ieșea din paraclis; nu o mai văzu nici plecând, pentru că ea rezista întotdeauna la tentația de a părăsi biserica imediat după terminarea slujbei. În felul acesta, ea rămase *doamna necunoscută* și, acum – când ultima duminică sosise –, în vreme ce se gândea la ea, David dorea cu ardoare să vadă licărind o lumină de credință și de bucurie în ochii ei reci și triști; dorea acest lucru tot atât de mult pe cât un alt bărbat ar fi dorit să obțină de la ea o privire de dragoste. David nu voia însă nimic pentru el însuși, dar totul pentru Domnul. Dorea să înroleze această personalitate ciudată, această voință neînfrântă, acest suflet puternic, chiar această bogăție, în serviciul Stăpânului său, pentru regatul Regelui său. Niciun gând personal nu-i trecea prin minte. Voia s-o cucerească pentru iubirea de ea însăși mai întâi și pentru Dumnezeu. Dorea cu ardoare acest lucru și era surprins de intensitatea cu care i se impunea gândul. Și acum i se oferea ultima șansă. Se ridică și se apropie de fereastră. Fulgii cădeau încet, rari, iar peisajul era în întregime acoperit de un liștoliu alb.

– Fără îndoială, își spuse David, *doamna mea necunoscută* va veni.

Mergea în lungul și în latul camerei de lucru, repetând cu voce scăzută fraze din predica sa.

Sara aduse lampa, apoi coborî perdelele grele de rips castaniu; Sara, puțin grasă, având o înfățișare prietenoasă, maternă chiar, obișnuită fiind cu figura înfloritoare și cu